

[Avaleht](#) > ... > [Perekonnaasjad Ja Pärimine](#) > [Seaduslik Lastega Välismaale Suundumine Või Sinna Elama Asumine](#) > Sweden

Seaduslik lastega välismaale suundumine või sinna elama asumine

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

Kui lapse hooldusõigus on kahel vanemal, on lapse isikliku eluga seotud küsimustes, sealhulgas nii lühiajalise välisriiki reisimise kui ka püsiva ärakolimise jaoks põhimõtteliselt vajalik nende ühine otsus. Kui laps elab koos ainult ühega hooldusõigust omavatest vanematest, siis leitakse, et lapsega koos elaval vanemal on õigus otsustada selle üle, kus laps oma vabal ajal viibib, sealhulgas on sellel vanemal õigus otsustada lühiajaliste välisreiside üle, kui sellega ei rikuta lapse õigust suhelda teise hooldusõigust omava vanemaga.

Vanemal, kes on ainuhooldaja, on õigus viia laps välismaale või kolida lapsega alaliselt välismaale ilma teise vanema nõusolekuta. Juhul kui lapsel on siiski õigus suhelda teise vanemaga, peaks lapse hooldusõigust omav vanem sellega arvestama. Teine vanem, kellega lapsel on õigus suhelda, võib esitada avalduse suhtlusõigust käsitleva otsuse täitmiseks lapse uues elukohariigis, kui see on võimalik uue elukohariigi õigusnormide kohaselt. Sellise avalduse võib esitada vastavalt 1996. aasta Haagi konventsioonile või Brüsseli II määrusele, kui lapse elukohariik on selle konventsiooni või määruse osaline. Teine vanem võib samuti taotleda suhtlusõigust vastavalt 1980. aasta Haagi konventsioonile, kui see konventsioon kehtib lapse elukohariigis. Kui ainuhooldaja ei järgi suhtlusõiguse otsust ja seega ei rahulda lapse vajadust hea ja tiheda kontakti järele mõlema vanemaga, mõjutab see tavaliselt seda, kuidas Rootsi kohus hindab hooldusõiguse küsimust mis tahes järgnevas õigusvaidluses. Seega vastutavad vanemad ühiselt selle eest, et suhtlusõiguse kasutamine toimiks ladusalt.

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

Nagu võib näha vastusest 1. küsimusele, võivad vanemad, kes on mõlemad hooldajad, teha lapsega seoses ühiseid otsuseid, sealhulgas välismaal viibimise kohta. Vastusest 1. küsimusele tuleneb ka, et isegi kui ainult üks vanematest on hooldaja, on teatavad olukorrad, kus hooldaja peaks kohandama lapse lühikesi või alalise viibimise välismaal otsusega lapse suhtlusõiguse kohta teise vanemaga. Lapse ebaseaduslik teise riiki viimine võib Rootsi õigusaktide kohaselt olla kuritegu.

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

Kui vanematel on lapse suhtes ühine hooldusõigus, siis võib üks vanem teha teatavates olukordades otsuseid üksi. Sellist võimalust saab kasutada juhul, kui teine vanem ei saa osaleda otsuste tegemises eemalviibimise või haiguse tõttu või muul põhjusel ja otsuse tegemist oleks väga raske edasi lükata. Lapse tuleviku jaoks olulise tähtsusega otsuseid ei tohi sellisel viisil teha, välja arvatud juhul, kui seda on vaja teha lapse parimates huvides. Peale selle on ka kohaliku omavalitsuse sotsiaalhoolekande komiteel õigus teha otsuseid psühhiaatrilise või

psühholoogilise ravi kohta, kui see on vajalik lapse huvides, ning seda isegi juhul, kui raviga nõustub ainult üks vanematest.

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid

Samad reeglid kehtivad ainuhooldajast vanema kohta. Kui laps elab ainult ühega kahest hooldajast, loetakse, et hooldajal, kelle juures laps elab, on õigus otsustada, kus laps veedab oma vaba aja, mis hõlmab ka lühikesi välisreise (vt küsimusele nr 1 antud vastus). Kui vanematel on ühine hooldusõigus, siis võib üks vanematest viia lapse teise riiki psühhiaatrilise või psühholoogilise ravi eesmärgil ilma teise vanema nõusolekuta, kui selle kohta on olemas kohaliku omavalitsuse sotsiaalhoolekande komitee otsus (vt küsimusele nr 3 antud vastus).

■ Viimati uuendatud: 06/03/2026

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.